

ชื่อเรื่องการค้าค้ำว่าแบบอิสระ

พฤติกรรมการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ของพ่อค้า
ชายแดน ในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน

นายมานัส เรืองจิตซ์ชาวลย์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้าค้ำว่าแบบอิสระ

รศ.ดร.เดช	กาญจนางกูร	ประธานกรรมการ
ผศ. กัญญา	กฤษทีกาญจน์	กรรมการ
ผศ. ธงชัย	ชูสุวรรณ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้าระหว่างประเทศตามหลักสากลจะเป็นการค้าที่ผ่านพิธีการศุลกากรและมีการชำระค่าสินค้าโดยผ่านระบบธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญ แต่การค้าชายแดนในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่เป็นการค้านอกระบบที่ไม่ผ่านพิธีการศุลกากรและมีมูลค่าสูง ตลอดจนการชำระค่าสินค้าผ่านระบบธนาคารพาณิชย์มีมูลค่าน้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ต้องการศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ของพ่อค้าชายแดนในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาลักษณะการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ของพ่อค้าชายแดน ประการที่สองเพื่อศึกษาปัจจัยที่จูงใจให้พ่อค้าชายแดนใช้บริการของธนาคารพาณิชย์ และประการที่สามเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของธนาคารพาณิชย์แก่พ่อค้าชายแดน ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้จากแบบสอบถามพ่อค้าชายแดนไทย จำนวน 33 ราย และผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ ในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า

พฤติกรรมการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ของพ่อค้าชายแดนในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่นิยมใช้บริการเฉพาะด้านฝากถอนเงินสดและใช้บริการสินเชื่อ มีการใช้บริการเพื่อชำระค่าสินค้าน้อยมาก คือ มีการโอนผ่านธนาคารพาณิชย์เพียงร้อยละ 2.12 ไม่มีการเปิดใช้บริการ L/C การชำระค่าสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นการชำระด้วยเงินสดสกุลบาท ร้อยละ 85.91 ผ่านระบบหักบัญชีระหว่างกัน ร้อยละ 10.30 และชำระด้วยเงินสดสกุลจ๊าด ร้อยละ 1.67 สำหรับปัจจัย

ที่จูงใจให้พ่อค้าขายแดนใช้บริการธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ (1) ความต้องการเงินทุนเพื่อใช้หมุนเวียนในธุรกิจของพ่อค้าขายแดน (2) นโยบายสนับสนุนการค้าขายแดนของธนาคารพาณิชย์ (3) ความไม่คุ้นเคยและความไม่ไว้วางใจระหว่างพ่อค้าขายแดนคู่ค้า และ (4) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเป็นไปด้วยความราบรื่นโดยไม่มีปัญหาการปิดขายแดน ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการของธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ (1) พนักงานธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถให้คำแนะนำการให้บริการแก่พ่อค้าขายแดนได้ชัดเจน เช่น การปฏิบัติตามเงื่อนไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) (2) ระบบธนาคารของประเทศพม่าไม่ได้มาตรฐานสากล และ (3) อัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลจ๊าดไม่มีเสถียรภาพ (4) ธนาคารต้องสำรองเงินสดเป็นจำนวนมาก เนื่องจากพ่อค้านิยมชำระค่าสินค้าเป็นเงินสด (5) พ่อค้าต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เช่น การฝาก-ถอนเงินสดกับธนาคารตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปจะต้องรายงานให้ปปง. ทราบ ทำให้เกิดการหลีกเลี่ยง และ (6) การปิดขายแดนบ่อยครั้งทำให้ธุรกิจขาดความคล่องตัว ส่งผลให้เงินหมุนเวียนในระบบน้อยลง

Independent Study Title	The Behavior of Border Traders in Using Commercial Bank Service in Mae Sai District, Chiang Rai Province		
Author	Mr. Manus Ruangjitchutchawan		
M.Econ.			
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Decha	Karnjanangkura	Chairperson
	Asst. Prof. Kanya	Kunthikan	Member
	Asst. Prof. Thongchai	Shusuwan	Member

ABSTRACT

International trade in principle is to follow procedures and transact payment through commercial banks. But border trade in Mae Sai district Chiang Rai is outside the formal system and hence bypasses the customs duty formality. Furthermore, while the trade volume and value is substantial, its payment transaction through commercial bank system appears very insignificant. This researcher determined to study the behavior of border traders in using commercial bank service in Mae Sai District, Chiang Rai. The purposes of this study were to understand three issues. First, to study nature of use of commercial bank service by border traders. Second, to study factors that encourage border traders to use commercial bank service. And third, to study problems and obstacles of commercial bank to provide services to border traders. Data were collected through questionnaires applied to 33 border traders and 6 commercial bank managers in Mae Sai district.

The study found that border traders in Mae Sai district Chiang Rai generally use deposit/withdraw service or credit of commercial bank. Only 2.12% of them transferred money through commercial bank. No one used L/C service. About 85.91% paid by Baht currency. Another 10.30% used account trade and 1.67% paid by Jar currency. Factors that induce border traders to use commercial bank service were (1) Border trader's need to have working capita for

business flow. (2) Commercial bank's policy to support border trade; (3) Lack of trust and confidence in border traders' partners: And (4) Good international relationship between countries without problems having to close border. Problems and obstacles of commercial bank service were (1) Bank officials cannot clearly introduce service for border traders namely the need to observe the Anti-Money Laundry Act (2) Myanmar's banking system is not of universal standard. (3) JARD currency Exchange rate is not stable. (4) Bank must reserve much cash because traders prefer to pay commodity by cash. (5) Traders must observe the Anti-Money Laundry Act which requires the report to the authority in case they deposit/withdraw cash with bank more than 2 million bahts and they avoid to do so. (6) Frequent closing of border causes inflexibility for business and hence decrease working capital in the system.